

Vedelkütuse seaduse muutmise seadus

Vedelkütuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „biokütuse“ sõnadega „ja kestlike lennukikütuste“;

2) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktidega 18 ja 19 järgmises sõnastuses:

„18) kestlikud lennukikütused on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405, milles käsitletakse võrdsete võimaluste tagamist kestliku lennutranspordi jaoks (ELT L 2405, 31.10.2023, 1–30), artikli 3 punktis 7 määratletud kestlikud lennukikütused;

19) lennukütuse tarnija on ärilise lennutranspordi tarbeks Eesti turule lennukikütust tarniv ettevõtja, kes vastutab lennukütuse aruandekohustuse täitmise eest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 10 kohaselt.“;

3) peatüki 1¹ pealkirja ning § 2¹ pealkirja täiendatakse pärast sõna „BIOKÜTUSE“ sõnadega „JA KESTLIKE LENNUKIKÜTUSTE“;

4) paragrahvi 2¹ lõiget 1 täiendatakse lõigetega 1² ja 1³ järgmises sõnastuses:

„(1²) Kestlike lennukikütuste tarbimise lubamisel peab lähtuma Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 ja I lisa määratletud kestliku lennukikütuse osakaalu nõudest. Kestliku lennukikütuse osakaalu nõuet ei rakendata kütuse puhul, mis on tarbimise lubatud vedelkütusevaru seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud korralduse alusel.

(1³) Lennukütuse tarnija, kellel on tekkinud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 ja I lisa kehtestatud kestlike lennukikütuste miinimumosakaalu suhtes kehtestatud kohustuste täitmisel puudujääk, peab tarnima järgmisel aruandeperioodil turule lisaks asjaomase aruandeperioodi kohustuslikule lennukikütuse kogusele ka kütusekoguse, mis on võrdne selle puudujäägiga, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 12 lõike 8 kohast erandit sünteetiliste kütuse osas.“.

5) paragrahv 2³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 2³. Biokütuse ja kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamine

(1) Käesoleva seaduse § 2¹ lõigetes 1 ja 1² sätestatud kohustuse täitmiseks säilitavad biokütuse tarnija ja kestliku lennukikütuse tarnija tarbimise lubatud biokütuse ja kestliku lennukikütuse kohta teabe, mis võimaldab kontrollida kütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavust kogu tarneahela ulatuses. Teavet säilitatakse vähemalt viis aastat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave biokütuste säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamisel peab sisaldama järgmisi andmeid:

1) biokütuse kogus tuhandetes liitrites 15 °C juures ja gigadžaulides;

2) biokütuse tüüp;

3) biokütuse tooraine;

4) biokütuse tootmisviis;

5) tooraine lähteriik;

6) biokütuse ostmise koht riigi täpsusega;

- 7) käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud meetod, mida kasutati biokütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamiseks;
- 8) süsinikumahukus väljendatuna grammides süsinikuekvivalenti megadžauli kohta.

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamisel peab sisaldama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 10 loetletud andmeid.

(3) Biokütuse ja kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavust tõendatakse ühte või mitut järgmist meetodit kasutades:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 alusel tunnustatud vabatahtlik skeem;
- 2) teise Euroopa Liidu liikmesriigi skeem;
- 3) skeem, mille kujundamise aluseks on kolmanda riigiga sõlmitud Euroopa Komisjoni tunnustatud kahe- või mitmepoolne leping.

(4) Biokütuse tarnija ja kestliku lennukikütuse tarnija tagavad kütuse käitlemisel, et toimib massibilansi süsteem, mis võimaldab korraldada sellise saadetise segamist, mis sisaldab erinevatele biokütuse või kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavat toorainet või kütust (edaspidi *segu*), ja omavahelist segamist ning sellise segamise üle arvestuse pidamist. Segu puhul peab olema tagatud teave iga segu sisaldusse kuuluva saadetise biokütuse või kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse ja saadetise koguse kohta. Segust võib väljastada samas koguses ja samadele biokütuse või kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavat saadetist, nagu seda on segusse lisatud.

(5) Massibilansi süsteemi kasutamine peab tagama kogu tarneahela ulatuses biokütuse ja kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse kohta teabe edastamise järelevalveasutusele ja sõltumatule audiitorile.“;

6) paragrahvi 2⁵ täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud auditeerimise nõudeid kohaldatakse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2405 käsitletud kestlike lennukikütuste aruandlusele.“;

7) paragrahvi 20 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

8) paragrahvi 20 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) Transpordiamet.“;

9) paragrahvi 20 lõige 2 ja lõike 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahvi 20 lõiget 5 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Keskkonnaameti pädevuses on ka järelevalve Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2405 sätestatud lennukikütuse tarnija aruandluse nõuetele vastavuse üle.“;

11) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Transpordiameti pädevuses on järelevalve Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2405 sätestatud õhusõiduki käitaja kestlike lennukikütuste kasutamise ja aruandluse ning lennuvälja käitaja kestlike lennukikütuste kättesaadavuse tagamise kohustuse täitmise üle.“;

12) paragrahvis 25 asendatakse tekstiosa „640 eurot“ tekstiosaga „32 000 eurot“;

13) seadust täiendatakse 5¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

**„5¹. peatükk
PÄDEVAD ASUTUSED**

§ 28¹. Pädev asutus

(1) Transpordiamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 11 mõistes ning ta koordineerib määrusest tulenevate kohustuste täitmist õhusõiduki käitaja ja lennuvälja käitaja tegevust puudutavates küsimustes.

(2) Keskkonnaamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 11 mõistes ning ta koordineerib määrusest tulenevate kohustuste täitmist lennukikütuse tarnija tegevust puudutavates küsimustes.“;

14) seadust täiendatakse §-dega 33³–33⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 33³. Kestlike lennukikütuste miinimumosakaalu nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 sätestatud kestlike lennukikütuste miinimumosakaalu suhtes kehtestatud kohustuste rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga, mis on vähemalt kaks korda suurem kui tavapärase lennukikütuse ja kestliku lennukikütuse tonni keskmise aastahinna vahe, korrutatuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 ja I lisas osutatud miinimumosakaalu nõuetele mittevastavate lennukikütuste kogusega.

§ 33⁴. Kestlike lennukikütuste omaduste või päritolu kohta esitatud teabe nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 9 lõikes 2 ja artiklis 10 sätestatud kestlike lennukikütuste omaduste või päritolu kohta esitatud eksitava või ebatäpse teabe eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga, mis on vähemalt kaks korda suurem kui tavapärase lennukikütuse ja kestliku lennukikütuse tonni keskmise aastahinna vahe, korrutatuna nende lennukikütuste kogusega, mille kohta eksitavat või ebatäpset teavet esitati.

§ 33⁵. Kestlike lennukikütuste tankimiskohustuse nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 5 sätestatud kestlike lennukikütuste tankimiskohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga, mis on vähemalt kaks korda suurem kui lennukikütuse tonni keskmine aastahind, korrutatuna tankimata jäänud kütuse aastase üldkogusega.“;

15) paragrahvi 35 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) Transpordiamet.“;

16) paragrahvi 35 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „, 33¹ ja 33²“ tekstiosaga „, ja 33¹–33⁵“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, „.....“2024. a

Algatab Vabariigi Valitsus
„.....“2024. a